

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת שמות
כ"א טבת תשפ"ג
גליון תתצ"ב

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	
בני ברק	5:37	4:34	6:10
ירושלים	5:36	4:20	6:14
באר אפרק	5:52	4:33	6:04

היום יומא ההילולא של הויידע רבי מרן הרמ"מ מלעלוב זיע"א, ועל אף גדלותו היה רגיל על לשונו לומר: אין בי כלום ולא לקחתי כלום מאבותי הקדושים זולת דבר אחד שהוא כוח הטישין ועריכת השולח"ט, זיצען מיט אידן זהו הדבר היחיד שיש לי בירושה מאבוב"ק.

ולכן אמנם הטישין שלו היו מרוממים מאוד את כל הסובבים אותו ואת כל המשתתפים בהם, ואפי' אם הוא זיע"א לא דיבר או שוחח עם שום אחד עכ"ז השתיה שם במחיצתו ועצם יראת שמים שלו שחפפה עליו ואור גדול שסובב אותו השפיעו על כל הסובבים, והיה יכול לספר ולשוחח מצדיקים או לנהל שיחה פשוטה עם היהודים שישבו בטיש ואפי' שיחה פשוטה ושיחת חולין שלו כבר הספיק לרומם אותם מאוד, ואמנם אפי' שבזה אין לנו השגה אבל זה ראו ממש בחוש איך שעיד"ז רומם את סובביו ואת אלו ששוחח עמם אפילו שלא הבינו מה הוא שח, ג"כ הם יצאו אחרי זה כבריה חדשה וראו עליהם שנהיו כנשמה חדשה, וראו זה בחוש איך שכל זה נעשה ע"י השיחת חולין שלו.

ואמנם בהייליגע זיסע זיידע רבי זיע"א אין לנו שום השגה אבל זה צריכים אנו עכ"פ ליקח בפשטות צו שטייגען בתורה וירא"ש, שזיו השכינה חפפה עליו כל היום עד שנקרא זה שלא הסיח דעת מהבוכ"ע כל המעת לעת, ואמר ע"ע שכידוע היה הוא זיע"א חולה בחולי מעיים גדול, ואפי' בשנותיו הבריאות ג"כ אז היה בעל יסורים גדול והיה כל ימיו מזבח כפרה על ישראל, וממילא לכן לא יצא לו לאכול סעודת מלוה מלכה במוצ"ש, כי אצלו סעודה היתה עבודה שלימה ולא כמו אלו שנוטלים ידיים וחוטפים המוציא ויצאו יד"ח, אלא היה אצלו ענין שלם, החל מכניסת השבת שהיה עסוק בה החל מהודו של מנחה בערש"ק עד לאחר הבדלה עבודה אחר עבודה כולה בחדא מחתא ללא שום הפסק ורייח כלל שהיה עסוק כל הזמן ברציפות בעבודת אמירת התהילים, וההכנות לתפילה שהלם היה מיוחד מחמת היותו חולה מעיים, והיה לו עבודה קשה להיות מוכן גוף נקי לתורה ותפילה ושאר הכנות שלו לתפילה ועבודת סעודות הש"ק הכל בעבודה רצופה בהמשך אחד.

וכבר סיפרנו מזה איך שהיה הסדר אצלו בשנים קדמוניות בשנותיו הבריאות שהיה דרכו בקודש לירד לביהמ"ד בערש"ק לתפילת מנחה והיה נגיש לעמוד כשליח ציבור לאמירת הודו שישד מרן הבעש"ט הק' זיע"א, אבל היה חזן רק בזה ותיכף אחר"ז פנה למקומו ולחדרו הק' ולמד שם ועסק בעניניו הק' אלא שאחז עם הציבור אבל תפילת מנחה לא התפלל עמהם כי היה מתפלל הרבה לפני"ז בעוד היום גדול משום שהיתה דרכו בקודש לקבל על עצמו קדושת ש"ק בצהרי היום ולכן הקדים אז להתפלל מנחה בפ"ע אבל ליהודי היה יורד אח"כ לאמרו עם הציבור יחדיו, וכמו שבעצמו סיפר שהי"ל ענין מיוחד בזה לפי שאיתא אולי בשם מרן הבעש"ט הק' זיע"א שבאמירת מזמור זה בערש"ק מתקנים את כל השבוע שעבר ולכן רצה לאמרו עם העולם יחד והיה יורד עבו"ז במיוחד לביהמ"ד, הגם שלא התפלל מנחה עם הציבור כנ"ל, מאחר שקיבל הש"ק

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

סיפורי הצדיקים שסיפר מרן רביה"ק הרמ"מ זיע"א והשפיעו על כולם

בעוד היום גדול. ובאמת שתיכף אחר הטבילה במקוה טהרה לכבוד ש"ק תיכף ראו פניו המשתנות וכל כולו עסוק עם הש"ק וכבר נזרז מלעשות מלאכות האסורות בש"ק וקיבל ש"ק מוקדם לפני העולם והוציאה מאוחר הרבה אחריהם, הוא היה בחי' אלו שנאמר בהם "מאחרים לצאת מן השבת וממהרים לבוא", ולכן לא יצא לו לסעוד ולאכול מלוה מלכה במוצאי שבת עצמה... ואכן מסופר על הרה"ק רבי שמעון מירוסלב זי"ע שהיה סועד מלוה מלכה עם אנשי"ו ביום ראשון, וכן אי' מהרה"ק הדברי חיים מצאנז זיע"א שלא עשה זה במוצ"ש אלא ביום שאחר"ז... ולכן גם מרן הרמ"מ זיע"א מצד אחד היה חושב ומיצר על זה שאינו יכול לקיימה במוצ"ש אבל כשידע שאף אלו צדיקים הנ"ל עשו כן, זה גרם לו שמחה מיוחדת שאף הם נהגו כמוהו וכי הוא הולך בדרכם הקדושה, כי מחמת שהיה חולה מעיים ומחמת שהיה אז אחר כל העבודה הגדולה של כל המעל"ע של ש"ק ומחמת שאצלו סעודה היתה מלאכה שלימה ומרובה ולא סתם חטיפת נט"י המוציא וסימן טוב וברכהמ"ז, לכן לא איסתייע לו לעשותה במוצ"ש, וכמו צדיקים הנ"ל שלא עשאוה במוצ"ש היה עושה אותה ביום ראשון,

ולכן הגם שהיה מלוכב כבר בבגדי קודש שלו של יום חול עכ"ז היה עורך סעודת מלוה מלכה ממש עם הזמירות של מוצ"ש וכל הנהגות מלוה מלכה, והיה טיש מלוה מלכה. ובאמת כל אימת שהיתה לו הזדמנות לישב עם העולם ולערוך טיש היה שמח על זה והיה רגיל בזה לישב עמם וכלש"ק: זיצען מיט אידען צוזאמען, והיה לו מזה חיות עצומה, והיה זה חשוב אצלו ביותר, ואכן היה מזה השפעה גדולה לכל המשתתפים עמו שם, ולכל מי שהיה מסתופף בצל ההייליגע טישין שלו,

וזה ראו בחוש שמי שלא היה לו יראת שמים לא היה יכול להימצא במחיצתו, כי הוא זיע"א היה מלא ירא"ש ודבוק תמיד בבוכ"ע ועסק תמיד בעבודתו הק' ללא הרף, ולכן גם אמר שלא יוצא לו לעסוק עם העולם גם בחלק הרוחני שלהם כי היה עסוק תדיר בעבודתו הק', וכן עקב חולי מעיו כנ"ל שנטל לו הרבה מזמנו ולא נותר בידו זמן פנוי כ"כ, ומאידיך גם לא חפץ שאנשים יהיו עמו בתפילותיו ועבודתו הק' כיון שהיו הם בזמנים שונים ולא רגילים, וע"כ לא רצה להטריח האנשים ולשעבדם לזמנים שלו כי כנ"ל הכנותיו בקודש לתפילותיו ולתורה ותפילה ומעש"ט שלו ארכו לו זמן הרבה, וכן להכין א"ע בגוף נקי לתורה ארכו לו זמנים רבים, שהיה נעבאך בעל יסורים גדול, ולכן לא היה ליה זמן להתעסק בהנהגות המוסדות הגם שחזיק אחרים שעסקו בזה, וכן היה אומר אז זיין חינוד מיטין עולם הרי הם הטישין שלי שבהם הם משתתפים, ובאמת היו רואים בחוש את כל השפע קודש שקיבלו בהם והשפיע זה עליהם שפע קודש של יראת המשך בעמ"ב

הרבנית עטיל

מאת כ"ק מרן רבינו שליט"א

ביום כ"ב טבת הוא היא"צ של זקנתי הרבנית הצוה"ח ע"ה, באבע עטיל זכרונה לברכה בת רבי אברהם זצוק"ל.

ירחם השי"ת די נשמה זאל האבן א עליה ותהיה מליצה ישרה, היא היתה אשת חבר והיתה ידועה בטוהר נפשה ובצדקתה, חכתה להיות עזרתו בקודש של זקיה"ק הרבי זי"ע. וידוע שהרה"ק רבי ישראל מסטאלין - הפרנקפורטער זי"ע אמר עליה שהיא אשה משכלת לדבר ה'.

זקיה"ק הרבי הרמ"מ זי"ע הפליג לתאר את יראת שמים המופלאה שלה ואמר עליה שהיא היתה דבוקה בספר תהלים, והיתה מסוגלת לגמור ספר תהלים ג' פעמים ברציפות זה אחר זה,

ומקובל בשם הרה"ק הרר"א מליזענסק זי"ע שאמירת כל ספר תהלים ג' פעמים ברציפות הרי זה תענית משבת לשבת.

וכידוע היא היתה עוסקת תמיד במצוות ומעשים טובים והיתה מרבה בתפלות ובאמירת תהלים, א' גרויסע דאוונער און א גרויסע תהלים זאגער, ופעמים היתה אומרת ג"פ כל ספר תהלים פעם אחר פעם ברציפות.

אמי מורתי הרבנית הצוה"ח ע"ה היתה רגילה לספר משמה שהיתה רגילה להתבטאות בדרך בדיחותא, מיר זענען בעטלער'ס, דהיינו דוגמת הקבצנים - שנורער'ס, המשך בעמ"ב

שמים לתורה עבודה וגמ"ח.

גם ידוע שכל ימיו אחז בעצמו וכן היה אומר דכל העצות וכל התיקונים הכל נמצא בתורה"ק, וכדמרגלא בפומי' על לשונו לומר 'נאר די הייליגע תורה מיט יראת שמים', ובה אחז את עיקר החינוך שתורה לשמה מרוממתו על כל המעשים, הפך בה והפך בה דכולה בה, והיה מדייק שבשמו"ע מבקשים "השיבנו אבינו לתורתך" ואח"כ "וקרבינו מלכנו לעבודתך, והחזירנו בתשובה שלימה לפניך", כי ראשית הדבר הוא תורה"ק, ובכוחה זוכים להמשך, גם היה מדייק שהתמדת התורה תלויה בהרגל וכמו שבמקשים בברכות השחר "שתרגילנו בתורתך" ואחר שמתרגלים בזה ממילא כבר מתמידים בלימוד תורה"ק, והיה אצלו די גרעסטע חיות לראות את מי ששקוע בעסק התורה.

וכן אירע כשהיתה ישיבת לעלוב בת"א וכשעבר לידה ושמוע קול התורה של הבחורים התמלא חיות מזה והתבטא בלש"ק: מיר קען מען אויך א מאל מחיה זיין (גם אותי מצליחים לשמח לפעמים), וכל ימיו היה מעורר "די הייליגע גמרא מיט יראת שמים", והיה אוהו שעידו' יכולים לבוא לידי תיקונים גדולים ומעלה גדולה ברוחניות ועבודת השי"ת. ולכן עלינו ללמוד תמיד צו שטייגען און גמ' מיט יראת שמים, ירחם המרחם ישמור המרחם עלי ועכ"ו, וכדאי מהרה"ק הצמח צדק מליובאוויטש זי"ע שדף גמרא מסיר הבוץ מהפנים, ועל הרה"ק הבית אהרן מקארלין זי"ע מסופר שאמר שמי שלא למד דף גמרא, הוא אינו יכול להביט בפני איש זה באותו יום, אבל מי שלמד גמרא עליו יכול הוא להסתכל, ופ"א שוחח הרה"ק הצ"צ בפני חסידים בגודל מעלת לימוד הגמ' שהוא מזכך ומקדש ומטהר הגוף והנשמה, ואברך אחד מהשוטמים נתלהב כ"כ עד שלא יכל להמתין שהרבי יסיים דיבוריו ועזב באמצע ופנה לחדר הסמוך כדי ללמוד שם תיכף גמרא, אלא שלא מצא שם גמרא אלא ספר קודש אחר ולכן למד בו כמה שמצא ואחר איזה זמן חזר למקומו של הה"ק ומצא אותו עדיין יושב ומשוחח עם הציבור ולכן שב והתיישב חזרה עמהם, אז פנה אליו הצ"צ וא"ל: אמנם לימוד התורה איך שיהיה הוא חשוב למאוד ואמנם למדת תורה, אבער פארט נישט א בלאט גמרא ואין זה קרוי ללמוד גמ'. וכן היו עוד צדיקים שאמרו שכל חלק מחלקי תורה"ק הוא

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

מוכך ומטהר ומקדש, אבל לגמ' יש סגולה מיוחדת יתירה לזה. ולכן גם מרן הרמ"מ זיע"א אהב לראות שלומדים שו"ע חו"מ יור"ד ולהיות ראויים להוראה לדעת את אשר יעשה ישראל, אבל היה מעורר שעם הכל צריכים גם שיעור גמרא.

ידוע שהוא זיע"א היה כל ימיו מזבח כפרה על כלל ישראל וסבל עבורם להמתיק ולכפר עבורם, ולכן היה אומר שצער של יהודי ח"ו נוגע ללבו יותר מהכל וזה אינו יכול לסבול בשו"א שיהיה ח"ו איזה עגמ"נ לאיזה יהודי. אירע פעם שנכנס אחד החסידים של רבינו הק' עבור ענין מסויים שנצרך לו לישועה אלא שלא היתה הפרוטה מצויה אצלו ליתן פדיון כנהוג והתנצל א"ע בזה לפני רביה"ק, ענה לו רבינו שתשוב ותבשרני בשורות טובות זה יהיה פדיוןך, כי לשמחו בישועת ישראל היה עבורו שמחה ותענוג גדולים ביותר, ומספרים כמו"כ בעת שכבר נפל למשכב ר"ל ורצו לשמחו היו מקריאים לפניו מן הציטוטנען והגליונות מה שכתוב שם שמחות ישראל שלפלוני נולד בן ופלוני אירס את בנו וכיו"ב וזה היה משמחו ומחוקו תוך יסוריו רח"ל כי צער ישראל ושמחתן נגעו לעומק ליבו הטהור ושמחו בשמחתן והצטער ר"ל בצערן, כי הוא זיע"א היה אוהב ישראל האמיתי והיה מכפר ביסוריו על כלל ישראל והי"ל מס"נ עבורם וכל ימיו היה בוכה ומבכה על צרות ישראל ומייחל ומבקש לישועתן וגאולתן של ישראל.

וכידוע היה מרן הרמ"מ זיע"א א גרויסער רבי, אבל עכ"ז היה הכל מכוסה במעטה של פשטות, ומי שלא היו רגילים עמו פשוט לא ידעו ליד מי הם מסתובבים, והיה רבי קדוש אבל מכוסה בפשטות, ולמשל שישבו עמו בסעודה היה הוא זיע"א עסוק עם הסיודור וכוונות הארז"ל השייכים לאכילה וסעודה, אבל הסובבים לא שמו לב בכלל שהוא מעיין בסיודור תוך כדי הסעודה כי עשה הכל במין פשטות שכחו עד שלא שמו לב למעשיו האלו ורק מי שהביט ועקב לעומק אחריו להדיא יכל לראות, אבל בסתם לא ראו כי היה עטוף בשתיקה ופשטות, הגם שהיו סעודותיו בחיי קרבנות בחיי שולחנו של אדם מכפר כמזבח עכ"ז לא הרגישו בו אלא רק אלו שעקבו אחריו ממש. וכמו שאנו אומרים תמיד שמכל אלו מעשי ההייליגע זיסע צדיקי אמת יש לנו ללמוד מוסר בפשטות, שהוא היה אוהב ישראל ומצפה לישועתן תמיד.

זכותו יגן עלינו ועכ"ז וזכות כל הצדיקי אמת יגנו עלינו

ועכ"א, השי"ת ירחם שנוכה כולנו לתיקון השלם דשובב"ם, וישפיע עלינו שנוכה לתשובה מאהבה, וכמו שמרן הרמ"מ עם כל צדקותו וקדושתו וטהרתו לא הסיח דעתו מהתשובה בכל המעל"ע, ומרוב ענוותנותו הק' היה די ריכטיגע לב נשבר ונדכא, העניו האמיתי ולא הסיח דעתו מן התשובה ואחז בענוותנותו שכן הוא ממש במציאות היהודי הגרוע מכולם והראשון שצריך לעשות תשובה והוא מחוייב בזה יותר מכולם, וכך היתה דרכו בקודש אם ראה יהודי שצריך חיזוק בתורה וירא"ש היה מדבר כאילו לעצמו ואומר אין לי שום עצה אלא תשובה עד שזה השומע הבין שזולת מרן הרבי יש עוד מי שצריך לשוב בתשובה ושב אף הוא בתשובה.

וכן היה רגיל על לשונו לומר באמת ובתמים, אין שום עצה רק תשובה לעשות, והיה תמיד מלא יראת שמים, ואף באמצע השבוע היה משנן שוב ושוב "לפניו נעבוד ביראה ופחד" בהניגון והתנועה של רבו הרה"ק רא"א מקארלין זי"ע.

השי"ת ירחמנו שנוכה לאור התשובה האמיתית וישפיע על כולנו לזכות לאתה חונן לאדם דעת והרי אם אין דעת הבדלה מנין, א"כ ע"י דעת נוכה למבדיל בין קודש לחול להיות יהודי כדבעי ולזכות לאור התורה כמו שצריך, וע"י אתה חונן לאדם דעת נוכה להמשך "השיבנו אבינו לתורתך וקרבתו מלכנו לעבודתך והחזירנו בתשובה שלימה לפניך", ונוכה כולנו יחד שיוין יעצט לתשובה שלימה מאהבה, ושטייגן בקיום התומ"צ מתוך שמחה וטוב לבב, עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה, ובכוח התורה"ק נוכה לתשובה הנכונה, ושמי"ע בפרטות וכללות, רפואות וישועות ושמחות שלימות ובנין ביהמ"ק אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

~ לפניו נעבוד ביראה ופחד ~

על המילים: "לפניו נעבוד ביראה ופחד" (זמירת לשב"ק) שמעתי מכ"ק מרן אדמו"ר רביה"ק הרמ"מ זיע"א דאף כשהאדם כבר נכנס לעבוד את השי"ת, וכבר זכה ליראה את ה', ומרגיש בקרבו יראת שמים, עדיין יש לו להיות בפחד, דהיינו שצריך להיות מפחד על יראת השמים דיליה, שמא אינה יראת שמים אמיתית ונכונה, וזהו הכונה "ביראה ופחד", שהיראה צריכה להיות עם פחד, שמא אינו ירא את ה' כדבעי.

אמנם אנו צריכים ללמוד מזה לכה"פ לימוד המוסר בפשטות, דהיינו שיהיה לנו עכ"פ יראת שמים פשוטה, וע"ז נעבוד את השי"ת.

יוחאי, כי הכל שורש אחד הוא. והנה כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל נענה על יום כ"א מנחם אב (יומא דהילולא של הרה"ק רבי אהרן מבעלא זיע"א) שגם כן חל תמיד באותו יום שחל יום ז' אדר, וכן טו"ב סיון (יומא דהילולא של הרה"ק בעל הבית אהרן מקארלין זיע"א).

וראה זה פלא שיומא דהילולא קדישא דכ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל בו יום ז' אדר גם יחול אושפיזא דמנשה, (כ"ד טבת) גם יחול תמיד ביום האושפיזא דמנשה רבינו עליו השלום, וגם יום ל"ג בעומר יומא דהילולא וכן ביום שחל בו ז' אדר דמנשה ריעא מהימנא, (חוק משנת העיבור) קדישא של התנ"א רבי שמעון בר והוא פלא. [מרן רבינו זיע"א אמר זה בתוך השלשים]

בעזרו שברו על ה' אלקי' (תהלים קמו, ה). ומה כאן עומדת ומתפללת אף שם עומדת ומתפללת.

ויעזור השי"ת וירחם שיהיה עליה לנשמתה ולכל נשמות ישראל יהיה עליות, ולכל חולי בית ישראל יהיה רפואות, ולכל ישראל ישועות.

אמרי קודש

מכ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

ע"ה, ואכן באמת כן הוא שביום שיחול בו יום ז' אדר גם יחול אושפיזא דמנשה, וגם יום ל"ג בעומר יומא דהילולא וכן ביום שחל בו ז' אדר דמנשה ריעא מהימנא, (חוק משנת העיבור) קדישא של התנ"א רבי שמעון בר והוא פלא. [מרן רבינו זיע"א אמר זה בתוך השלשים]

כ"ד טבת יומא דהילולא דאבי הרה"ק מרן רמ"מ מלעלוב וצוקללה"ה זיע"א

ידוע מש"כ בספה"ק (הובא מהרה"ק רצ"ה מזידיטשוב זיע"א) על משאחז"ל (רש"י במדבר כג, ג) נתאוה משה למיתתו של אהרן,

פירש רבינו הק' כי יומא דהילולא דאהרן כהנא קדישא ראש חודש אב, יהיה כל פעם באותו היום בשבוע שיחול אושפיזא דיליה בחג הסוכות, ועל זה נתאוה משה רבינו

שדרכם שהם מבקשים דבר א' ואחר שמקבלים מיד חוזרים ומבקשים עוד.

כך אנו מתפללים תמיד וחוזרים ומתפללים ומבקשים עוד ועוד.

באופן זה צריך אדם להתפלל תמיד ולא ליפול ליאוש, אלא להתחזק ולהתפלל ושוב

הרבנית עטיל

המשך מעמ' א'

להתפלל עוד ועוד, והשי"ת בודאי יעזור, 'אשרי שא-ל יעקב

סיפורי צדיקים ללמוד וללמד ממורכבינו של"מ"א

כבוד קדושת מרן רבינו הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זיע"א ויזמא דהילולא כ"ד טבת (תשמ"ז) מדור מורחב לרגל ההילולא קדישא

כ"ק אבי אדמו"ר ז"ע היה רגיל לספר על זקיה"ק הרבי ז"ע שהיה נוהג לומר בגדל ענוותנותו שהוא לא יירש כלום מאבותיו הק', ושמע ממנו מאמר זה פעמים רבות. ואמר שלא ירש מהם לא את תורתם ולא את עבודתם הק', אבל עריכת השולחנות והנהגתו וישיבתו בצוותא עם יהודים, זאת יש לו בירושה מאבותיו הק'. ואמנם השולחנות הטהורים מאוד רוממו את כל המשתתפים, ועל אף שלא דיבר הרבה ולא שוחח, אבל עצם יראת שמים והאור גדול שאפף אותו השפיע על כל המסתופפים כפרקי מוסר הנעלים ביתר.

והן אמנם שלפעמים היה מספר סיפורי צדיקים, והיה שואל שאלות בענינים שונים, ולפעמים היה מדבר שיחת חולין, ואף שברור שאין לנו שום השגה בשיחת חולין שלו, מ"מ היה אפשר לראות בחוש שיחות חולין שלו הם רמים ונשגבים עד למאד. והיה ניתן להרגיש בפועל שכאשר היה מדבר איזה שיחת חולין, אז אע"פ שבשעת מעשה לא הבינו לאיזה מטרה הוא מדבר שיחה זו, אבל כשיצאו אחר השיחה הרגישו התעלות והתרוממות נפלאה, וכאילו נעשו בריה חדשה ממש, ומי שהיה מקורב אליו היה יכול לראות זאת בחוש.

לאחר כמה שנים שנהג כן, שמח במציאה גדולה שנפלה לידו, הוא מצא בספרו של הרה"ק רבי שמשון מיערוסלב ז"ע, 'תורת שמעון', שמובא שם אודות מנהגו הק' לערוך סעודת מלוה מלכה ביום ראשון. וידוע ג"כ אודות הרה"ק מצאנז ז"ע שמנע א"ע מלאכול סעודת מלוה מלכה במוצש"ק אלא רק ביום ראשון. וגם הוא לא היה מסוגל לסעוד מלוה מלכה במוצש"ק מחמת בריאותו והן מפני שהיה חולי מעיים וגם מחמת חולשתו אחר עבודת הק' של שבת קודש. וכפי שהזכרנו לא היה מציאות שיעשה סעודה בחטף, כמו שיש אלו שלוקחים כזית ומברכים ומזמרים 'סימן טוב ויזמא טוב' ומברכים ברכת המזון, אלא כל ענין שבקדושה היה אצלו עבודה גדולה, וזאת לא היה בכוחו לעשות במוצש"ק.

ובודאי שאין לנו שום השגה בגדולתו וקדושתו של זקיה"ק הרבי ז"ע, אבל מכל מעשי הצדיקים צריך ללמוד מוסר בפשטות להתעלות לפי דרגתינו והשגתינו. הוא היה מלא יראת שמים במשך כל שעות היום והלילה, השראת השכינה ויראת שמים היו חופפים עליו כל היום וכל הלילה, כי לא הסיח דעתו מבורא כל העולמים כלל.

אך לאידך היה לו תשוקה גדולה מאוד לערוך סעודת מלוה מלכה, לכן מעת שנודע לו שהיו בין צדיקי אמת הקודמים שערכו סעודת מלוה מלכה ביום ראשון, לכן גם הוא ערך מלוה מלכה ביום ראשון. וכשערך סעודת מלוה מלכה היה מלובש בבגדי קדש של ימות החול, אבל זימר זמירות של מלוה מלכה כנהוג במוצש"ק.

זקיה"ק הרבי ז"ע סבל יסורים רבים והיה בעל יסורים כל ימיו וגם בשנים שהיה בריא, כי היה מזבח כפרה עבור כלל ישראל, שיהיה בדם להתקרב אל השי"ת, והיה חולה מעיים רח"ל, ועל כן לא יצא שיאכל סעודת מלוה מלכה, כי כל סעודה היתה עבודה גדולה אצלו, לא היה מציאות שיקח לעצמו איזה פרוסת המוציא ויאכל לצאת ידי חובה, וממילא אחר השבת קודש שהיתה אצלו חטיבה א' של עבודת ה' שהחלה מעת אמירת הודו במנחה של ערש"ק היה הכל בחדא מחתא עד אחר הבדלה, והיה עסוק הרבה באמירת תהלים, וגם היה טרוד בכך שהיה חולה מעיים, והיה צריך לסדר את ההכנות, והיה עסוק בתפלות ובסעודות, והכל ברצף אחד של עבודת הקודש, ולכן לא היה מסוגל לסעוד סעודת מלוה מלכה.

ובכלל כשהיה בידו לשבת עם הציבור ולערוך את שולה"ט עשה כן, והיה רגיל לומר מזמן לזמן, ששיבה יחד עם יהודים הוא עבורו חיות דקדושה נפלא מאוד, ולא לו שישבו בשולחנו הק' היו זוכים להשפעות נפלאות. ועוד ענין ראו בחוש אצלו, שמי שלא היה לו יר"ש לא היה מסוגל לעמוד במחיצתו.

בשנים קדמוניות כשהיה בכוחותיו ובריאותו, היה ניגש לפני התיבה לאמירת הודו, ואח"כ נטל גמרא לידו ועמד במקומו והשתתף בתפלת הציבור, כי כבר התפלל מנחה מקודם בעוד היום גדול, כי בכיסופיו לשבת קודש היה ממהר להכניסה, אבל אמירת 'הודו לה' כי טוב' של מנחה בערש"ק רצה מאוד לומר במנין, כי אמירת מזמור זה בערש"ק הוא תיקון גדול, וכמדומה שכ"כ בשם הבעש"ט הק' ז"ע שבאמירת מזמור זה

כפי שכבר הזכרנו היה עוסק בעבודת הק' במשך כל שעות היום והלילה, ולא היה עוסק בהקמת מוסדות חינוך והנהגתם, אבל אחרים שעוסקים במלאכת הקודש של הנהגת מוסדות חינוך, היה מחזק מאוד וסייע להם באופנים רבים וחיזקם ועודדם שיהיה להם בעליה ובסיעתא דשמיא.

וכמה פעמים התבטא שלא מזדמן לו כ"כ לעסוק בצרכי ציבור, כי היה עסוק מאוד בעבודתו הק', והיות שהיה חולה מעיים רח"ל, וההכנות שלו לתפלה ולשאר עניני מצוות ומעשים טובים נמשכו זמן רב עד שעלה בידו לסדר א"ע, וגם היה בעל יסורים גדול במשך כל ימיו וגם בשנים שהיה בריא, ולא רצה לשעבד אחרים לזמנים שלו, ולכן אין בידו לעסוק בהנהגת מוסדות החינוך. אבל אמר שהחינוך שלו הוא השולחנות שהוא עורך. ואכן כן היה שבשולחנותיו הטהורים השפיע תורה יראת שמים וקדושה על כל המסתופפים בצלו.

המשך בעמ' אחרק

הילולא דצדיקיא

יום א' כ"ב טבת
 - רבי אברהם אייגר ב"ר שבט מירודה ב"ר יהודה לייב ב' תורת אמת מלובלין (תרע"ד)
 רבי לוי פינטא אב"ד הייפעלד ווירצבורג (תקפ"ג). רבי אברהם טקטין אב"ד גלוקא וברעסלאוו ב"ר גדליהו - פתח הבית (תקפ"א). רבי שלמה מסטערליסק ב"ר אורי (תקפ"ג)
 רבי יוסף זינפא שטערין אב"ד זאלקאווא - די יוסף (תקפ"ג)
 רבי אורי הלוי מסטרעטן-באבריקא ב"ר חיים אב"ד סוויז-ז' יאר חיים (תרצ"ו)
 רבי שלום מאסקאוויטש משה'ן-לונדון ב"ר מרדכי יוסף משה מסאליצא - דעת שלום אור גנוז (תשי"ח)
 - רבי אריה לייבש הלוי עפשטיין מאז'ירוב אופאלא ב"ר חייאל מיכל - תל תרודה, והרב מאפאטא ויהודי הק' (תקצ"ו)
 רבי יצחק ורחה ב"ר ישעיהו - אבי חזק"א (תקפ"א)
 רבי אליקים געץ דהקן ב"ר שמואל שווערין אב"ד סאבאדאק ואח"כ אב"ד באיא - תל' בור' מפאזנא, טב"י, מהר"ם רבי' ומהר"ם בענט (תרי"ח)
 רבי לוי יצחק סטריאטשין ב"ר ישראל מאוסטראווא - חתן רבי חיים שניאור זלמן מליאדי (תרס"ה)
 - ב"ק מוק אדמו"ר הקדוש רבי משה מרדכי זיע"א בן ב"ק מוק אדמו"ר הרד"ק רבינו שמשון נתן נטע זיע"א מלעלוב (תשמ"ז)
 רבי יוסף ב"ר חייאל מיכל מולוטשוב (תקע"ג)
 רבי נפתלי בן ב"ר יצחק נאב"ד פוין - סמיטת חכמים (תע"ש)
 רבי יוסף מייזנפאלא ב"ר חייאל מיכל מולוטשוב (תקע"ג)
 רבי חיים דוד מברדווא ב"ר יהודה יעקב - תל' ר"מ מייזנפאלא ור"א מקאליסק (תקצ"ו)
 רבי אברהם נפתלי מנטריא ב"ר זאב ואלף מנטרניסטרא (תקצ"ו)
 רבי גבריאל הכהן ענגלמאן אב"ד רענקין - עיני ישראל - (תרי"א)
 רבי מאיר איינעשטאטש א"ש ב"ר יהודה לייב - תל הגה"ק החת"ס (תרי"ב)
 רבי משה יוסף טייטלבוים ב"ר יקותיאל יהודה מסיגעט - חתן רבי דוד מקשאטב (תרי"ז)
 רבי חיים משה'ן ב"ר משה (תשי"ז)
 רבי שניאור זלמן ב"ר ברוך בעל התניא וש"ע הרב (תקע"ג)
 רבי שמואל ב"ר אברהם בורנשטיין ב"ר שם משמואל מסוכטשוב (תריפ"ו)
 רבי אברהם שמואל בנימין סופר ב"ר משה ב' ש"ת דברי סופר (תשי"ח)
 רבי אליהו אליעזר ב"ר ראובן דב דסלר בעל מכתב מאליו (תשי"ח)
 - רבי משה צבי ב"ר שמשון שלמה מסאוורוא תל' הקדושת לוי ועוד (תקצ"ח)
 רבי צבי הירש כהנא הי"ד אב"ד סטראטשער ב"ר ישעיהו (תשי"ח)
 רבי אליעזר זאב ב"ר יוסף אהרן מאכטעטשטא (תשי"ח)

יום ה' ט' טבת
 - רבי אריה לייב ב"ר יוסף הכהן הלוי בעל קצות החושן אבני מילואים ועוד (תקע"ג)
 רבי יעקב הארוויין ב"ר נפתלי מרוזשפיץ אב"ד קאלביסוף ומועליץ - זרע יעקב (תקצ"ו)
 רבי אלימלך מרונדיק ב"ר מנחם ישכר דוב מפשעוויסק - תל רנ"צ מרופשיץ (תרי"ט)
 רבי יעקב לנדא מיעזוב ב"ר אברהם מאטשכונב - אמת ליעקב (תתי"ד)
 רבי ישראל הארוויין ב"ר יהודה ממועליץ - חתן האמרי טעם מרדכי קוב (תריס"ד)
 רבי אברהם מוואזשעוועטש ב"ר ישראל לייב מקרימליב (תרי"ח)
 רבי שלמה זלמן פרענקל שני מוועלפול - יאדלאווא ב"ר אברהם (תרי"ח)
 רבי אברהם שמואל בנימין הכהן סופר מפשיבורג ב"ר משה סופר החת"ס (תרי"ב)
 - הגשר הגדול רבינו משה בן מיימון הרמב"ם ז"ע (רי"א תתקס"ה)
 רבי יוסף יוסקא מולאסקוויץ ב"ר שמשון הלוי מאווראן - חתן ר"מ מפרישלאן (תרי"ח)
 רבי אהרן צבי ב"ר ישראל חנינא מברדי (תרי"ט)
 רבי שלמה מסדעוורא ב"ר אברהם חתן רצ"ה מרומבט (תרי"א)
 רבי שלום אב"ד באטשאן ב"ר שמואל שבעלעקא מטיבש מייזס - שאילת שלום (תרי"ט)
 רבי שמחה ישכר חוב בער מצעעטש ב"ר יחזקאל שרנא משינאווא - דברי שמחה (תרי"ד)
 רבי משה מרדכי טווערסקי מאנקרוב ב"ר יעקב יצחק - חתן ר"י מבעליזא (תרי"ט)
 רבי יעקב ב"ר מסעוד אבותצירא (תרי"ט)
 רבי שמחה יששכר דב ב"ר יחזקאל שרנא משינאווא (תרי"ד)
 - שמשון בן יעקב אבתי ולאה אמנו ע"ה (ב קצ"ה)
 רבי יהודה אריה לייב מטיב מופולנאה ב"ר חייאל מיכל - תל' מוק הבעש"ט - קול אריה (תקל"ה)
יום ד' כ"ה טבת
 רבי ישראל אברהם משה'ן אסטראה ב"ר משה'ן זיסא מאנפאלא (תקע"ד)
 רבי משה אליקים בריעה מנדבראווא ב"ר ישראל אלימלך מאנבאט (תרי"ט)
 רבי ישראל דב ב"ר יוסף המגיד מוויזניק ב' שארית ישראל (תרי"ט)
 נעקח"ש רבי מצליח ב"ר רפאל מאזוז הי"ד מנר"ב ב' איש מצליח (תשי"א)

סיפורי צדיקים

המשך מעמ' ג'

וכאשר נכנס האברך להיכל אמר לפתע הרה"ק בעל צמח צדק, הן אמנם שכל הלימודים הם טובים ויקרים עד למאד, וכל התוה"ק מזככת ומקדשת ומטהרת את האדם, אך בכל זאת אי"ז כמו דף גמרא, כי הכח המטהר את האדם הוא דוקא בלימוד דף גמרא.

והיו עוד צדיקי אמת שהשקיעו הרבה בענין של לימוד התורה, אבל מכל חלקי התורה דייקו שהעיקר הוא די הייליגע זיסע גמרא מיט יראת שמים, שלזה יש כח מיוחד לקדש ולזכר ולטהר את כל ישראל. ומסופר על הרה"ק בעל בית אהרן זי"ע שאמר שאינו מסוגל להביט על אדם שלא למד דף גמרא באותו היום. ויש מאמר שאמר הרה"ק הבית אהרן בשם הרה"ק ר"ש מקארלין זי"ע, למה נקרא 'גמרא' שהוא מלשון 'גמרא דאשא', כי בשעה שאדם לומד גמרא לשמה בוער לבו להשי"ת למסור נפשו ורוחו ונשמתו אליו.

זקיה"ק הרבי זי"ע אהב מאוד כשלמדו שו"ע ופוסקים הן לימוד או"ח והן לימוד יו"ד או חו"מ וכו', ואהב מאוד שלומדים הוראה, אבל היה רגיל לומר שאפי' אלו שעסקים מאוד בלימוד הלכה, מ"מ לא יזניחו את לימוד הגמ' אלא יקבעו זמן קבוע גם במסכתא בגמ'.

*

זקיה"ק הרבי זי"ע היה המזבח כפרה לבני ישראל, וכל יסוריו היה כדי להמתיק המתקות ולכפר על בני ישראל, ומפעם לפעם התבטא שעגמת נפש שנגרם לאדם מישראל רח"ל נוגע לבבו יותר מכל יסוריו, כי לא היה מסוגל לסבול שנגרם עגמת נפש לאדם מישראל. ופ"א נכנס אליו אדם עם קוויטל כי נצרך לישועה, ולא היה בידו מעות לפדיון, והתנצל על כך שאין לו מעות כעת. אמר לו הרבי זי"ע, אינך זקוד להביא מעות לפדיון, ואם תזכור לחזור ולבשר בשורות טובות, והבשורות טובות יהיה הפדיון הטוב ביותר.

ומסופר שבימי חוליו, זה כבר היה לאחר שהתמוטט רח"ל, היה רגיל לבקש שיקראו לפניו את השמחות שנדפסים בעיתונים, כי זה שימח אותו לשמוע על שמחתן של ישראל, כל השמחות שיש בישראל. הוא היה אוהב ישראל האמיתי, ומסר את נפשו בעבור כלל ישראל, ויסוריו היו מזבח כפרה עבור ישראל. וכל ימיו היה בוכה ומבכה לישועתן של ישראל, ולגאולתן של ישראל.

*

ואמנם עם כל מה שהיה צדיק גדול, עכ"ז הכל היה מכוסה וטמון בהנהגה של פשטות, ואף אלו שסבבוהו לא ידעו את עוצם מעלת גדולתו וקדושתו, ואף שידעו שהוא קדוש קדשים, אבל הוא הצליח להטמין את גדלותו בשתיקה ובפשטות, וכבר היו מורגלים להנהגתו בקדוש. ובדרך משל בסעודה היה עוסק בסידור האר"י הק' ובכוונות, אבל לא כולם השימו לב לדבר, כי פתח את הסידור בפשטות כפותח ספר בעלמא, ומי שלא התעמק לעיין היטב אחר הנהגותיו לא היה מרגיש שהוא עוסק בדברים עליונים ונשגבים. הסעודות הק' היו בחי' של קרבנות, שולחנו של אדם מכפר.

ומכל מעשה הצדיקים צריך ללמוד מוסר בפשטות, ירחם המרחם וישמור המרחם עלי ועל כל ישראל,

וצריך לזכור תמיד להתחזק אין די הייליגע זיסע גמרא מיט יראת שמים, וכולנו יחד נתחזק בלימוד הגמ' ונתחזק בכל לימוד התורה, ללמוד תורה לשמה עם יראת שמים, וכולנו יחד נתחזק להתעלות באהבת ישראל.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, חכות כל צדיקי אמת יגן עלינו ועל כל ישראל, ויעזור השי"ת וירחם מען זאל האבן גע'פונעל'ט אלעס גוט'ס, ויעזור השי"ת וירחם וישפיע על כולנו את התיקון הכללי ואת התיקון השלם של ימי השובב"ים ושל תמיד, וירחם השי"ת וישפיע עלינו שנזכה כולנו לעשות תשובה באמת ומאהבה, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם.

כל ימיו היה מעורר על 'די הייליגע גמרא מיט יראת שמים', וגם כששאלו אותו עצות בעניני תיקונים וכדו', היה אומר תמיד שלימוד הגמ' עם יר"ש הוא התיקון הגדול ביותר. ואמר שהחינוך של הגמ' הק', היא מגדלתו ומרוממתו על כל המעשים, הפך בה והפך בה דכוליה ביה, שבאמצעות לימוד התוה"ק עם יר"ש אפשר לזכות לכל התיקונים הגדולים ביותר, ולמדרגות הגדולות ביותר בעבודת ה'.

והיה מרגלא בפומיה והיה רגיל לדייק בתפלת שמונ"ע שמבקשים 'השיבנו אבינו לתורתך', ואח"כ מבקשים 'וקרבנו מלכנו לעבודתך', כי תחילת העבודה היא לימוד התוה"ק ורק אח"כ אפשר לזכות לשאר עניני העבודה, [וכ"ה בספה"ק ובסוד ושורש העבודה] ובכח התורה אפשר לזכות למדרגות נפלאות בכל עניני עבודת ה', חוכים לתשובה שלמה. וכדאי' במשנה (אבות פ"ה משנה כ"ב) 'הפך בה והפך בה דכולה בה'. ועוד שנינו (אבות פ"ו משנה א) רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה וכו', ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים. ובכח התורה אפשר לזכות לישועות הגדולות והנפלאות ביותר.

וכשדיבר אודות התמדת התורה, היה מרגלא בפומיה, דהתמדת התורה הוא ענין של הרגל, שעל כן אנו מבקשים 'שתרגילנו בתורתך', שמי שרגיל בלימוד התורה בא לידי התמדה. ובודאי שאין הכוונה שנלמד מתוך הרגל, שיהיה ח"ו כמצות אנשים מלומדה, שהרי צריך להתחדש תמיד בלימוד התורה, שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים, אלא הכוונה שירגיל א"ע ללמוד בהתחדשות, ומתוך כך יתמיד בלימודו בחשק ובשמחה.

מי שלמד תורה בהתמדה היה גורם לו לשמחה הגדולה ביותר ולחיות הגדולה ביותר. ובתקופת שהותו בת"א התגורר בסמיכות לשיבה, ובכל עת שהיה עובר ליד בנין הישיבה, ושמע את קול התורה בוקע משם, היה שואב חיות, והיה אומר שגם אותו אפשר להחיות.

והעיקר הוא שכל הסיפורים על צדיקי אמת, ובכללם זקיה"ק הרבי זי"ע, אין לנו בהם שום השגה ואין אנו יכולים להשיגם, כי הם למעלה מההשגתינו, אבל צריך ללמוד מזה מוסר בפשטות, שגם אנו להבדיל בין חיים לחיים, חייבים אנחנו לקיים את דבריו, ולזכור תמיד להתעלות בלימוד התורה הק' וביארת שמים, ירחם המרחם וישמור המרחם על כל ישראל.

ובענין ההתמדה בלימוד התורה, מסופר על הרה"ק בעל צמח צדק מליובאוויטש זי"ע שפעם דיבר מענין כח התורה, ובתוך הדברים אמר בלשון קדשו 'א בלאט גמרא נעמט אראפ א בלאטע פון פנים', והכוונה שבאמצעות לימוד דף גמרא זוכה אדם לטהר את פניו מלכלוך רפש וטיט ואשפתות. ובפ"א היה אברך א' שמעמ את הדיבורים הק' של הרה"ק בעל צמח צדק זי"ע ונתעורר מאוד מהדברים שיצאו מלבב נכנסים אל הלב, ותיקף יצא בחשאי אל חדר אחר כדי ללמוד, כי רצה להתקדש ולהיטהר בכח הגמ' הק', וחיפש באותו חדר גמרא אך לא הצליח למצוא גמרא, והתיישב בדעתו לקחת ספר אחר והתיישב ללמוד בהתמדה ובחשק, בעוד שהרה"ק בעל צמח צדק המשך בשיחת קדשו, וכך למד האברך משך זמן מה, ואז החזיר את הספר למקומו וחזר בחשאי להיכל שבו אמר הרה"ק בעל צמח צדק את שיחת קדשו.

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

מוקדש
לעילוי נשמות הרבניות הצדקנית והחסודה
מרת עטיל ע"ה
אשת חיל עטרת בעלה רבינו הקדוש מרן הרמ"מ
שעלתה לגנוי מרומים ביום כ"ב לחודש סבת שנת תשל"ח
לפ"ק
בטח בה לב בעלה ובמסיו"ל היתה לו לעזר כל ימי חייה, וזכה
לה אלוהי לטובה את צדקת פדיונה אשר עשתה בישראל,
בכל לבב ונפש ובכל מאודה. תנצב"ה

גליון זה נודב לע"נ
האשה החשובה מרת חנה בלומה בת ר' משה לייב
נפטרה כ"ה טבת. תנצב"ה
הונצח ע"י בנה ידידינו היקר והנעלה, מזכה הרבים
הרה"ח ר' משה ישראל שליט"א

זכר עולם יהיה צדיק
גליון זה מוקדש ומונצח
לכבוד ולטובת נשמת
כ"ק מרן הרה"ק רבינו משה מרדכי זיע"א
מלעילוב
בן כ"ק מרן הרה"ק רבינו שמעון טון נטע
מלעילוב זיע"א
יומא דהולולא קדישא כ"ד טבת
זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

לעילוי
נשמת
האשה החשובה
מרת אאלדא
בת
ר' ישעיה
נפטרה י"ט
טבת תשנ"א.
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכות מרת אלטע עטיל בת בלומה גיטל לרפ"ש
בטח מרית תה"צ רב זמן בידמן שליט"א אבא אפרים שליט"א בל יום הולדת שבת. כי גדולה וזאת הנשמת קדש לישראל. וכן נמה בעוה"ל לסיים בתוך כמה שבועות
כל הלכות שבת. וזכו מצמיח לישועת ה' לישראל שלמה בקרב

לזיכוי הרבים להוצאות העלון לע"נ, לרפואה או לשמחה ניתן לפנות לטלפון 052-7667563 עד יום כ"ב בערב